

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 2015

37/2015

Laki

lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) 28 §,
muutetaan 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 ja 7 kohta, 4 §:n 3 kohta, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18—21 §, 24 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 25—27 §,
sellaisina kuin niistä ovat 12 §:n 1 momentti, 19 § sekä 24 §:n 2 momentti laissa 1319/2011 ja 26 § osaksi laissa 1319/2011, sekä
lisätään 2 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti ja 11 §:ään uusi 7 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltaisala

Tämä laki koskee Euroopan talousalueen jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä.

Tätä lakia sovelletaan niihin ilma-aluksen käyttäjiin, joilla on Liikenteen turvallisuusviraston tai muun toimivaltaisen Suomen viranomaisen myöntämä lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukainen voimassa oleva liikennelupa sekä niihin ilma-alusten käyttäjiin, joiden suorittamien lentojen aiheuttamista arvioituista päästöistä suurin osa on aiheutunut Suomen alueella perusvuoden aikana.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tämä laki koskee vuosina 2013—2016 Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä. Laki ei kuitenkaan 31 päivään joulukuuta 2016 koske Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua syrjäisimmällä alueella sijaitsevan lentopaikan ja muulla Euroopan talousalueen alueella sijaitsevan lentopaikan välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöillä* 2 §:ssä tarkoitettujen lentojen hiilidioksidipäästöjä;

7) *vertailuvulla* Euroopan komission määrittämää lukua, joka saadaan jakamalla

maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä ilma-alusten käyttäjien ilmoittamien tonnikipometrimäärien summalla ja jonka perusteella määritetään tämän lain soveltamisalaan kuuluville ilma-alusten käyttäjille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrä;

4 §

Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilma-aluksen käyttäjän on:

3) palautettava 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin vuosittain edellisenä kalenterivuotena aiheuttamia lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia;

7 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa vastaanottamansa maksutta jaettavia lentoliikenteen päästöoikeuksia koskevat hakemukset Euroopan komissiolle vähintään 18 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kauden alkua.

8 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien myöntäminen

Euroopan komissio vahvistaa kullekin päästökauppakaudelle jaettavien ja huutokaupattavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärän, erityisvarannossa olevien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän, maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän sekä vertailuluvun, jolla lentoliikenteen maksuttomat päästöoikeudet jaetaan ilma-alusten käyttäjille. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ilma-aluksen käyttäjälle päästökauppakaudella maksutta jaettavat lentoliikenteen päästöoikeudet kol-

men kuukauden kuluessa komission päätöksestä.

Kullekin hakemuksen jättäneelle ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppakaudella maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä määritetään kertomalla ilma-aluksen käyttäjän ilmoittama tonnikipometrimäärä Euroopan komission ilmoittamalla vertailuluvulla.

9 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto

Ilma-aluksen käyttäjä, joka täyttää 1 ja 2 momentin edellytykset, voi hakea maksuttomia lentoliikenteen päästöoikeuksia erityisvarannosta Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on tehtävä viimeistään sen päästökauppakauden, jotka hakemus koskee, kolmannen vuoden kesäkuun 30 päivänä.

11 §

Päästöjen ja tonnikipometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan selvityksen jokaisen ilma-aluksensa aiheuttamista päästöistä. Selvitys on toimitettava viimeistään kunkin kalenterivuoden seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivänä Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan komissiolle.

Edellä 4 §:n 1 kohdassa ja tämän pykälän 2 ja 4 momentissa säädetystä vuosittain tehtävästä selvityksestä poiketen selvitys Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen todennetuista päästöistä vuonna 2013 on toimitettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2015.

12 §

Todentaja

Ilma-aluksen käyttäjän on käytettävä 7 §:n

1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetussa hakemuksessa ilmoitettujen tonnikipometritietojen sekä 11 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen todentamisessa todentajaa, jolla on ilmailualan tuntemusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy todentajan noudattaen päästökauppalaain 61 ja 62 §:n säännöksiä ja peruuttaa todentajan hyväksymisen noudattaen mainitun lain 64 §:n säännöksiä. Todentamistehtävien suorittamiseen ja todentajan velvollisuuteen ilmoittaa toimintansa muutoksista sovelletaan mainitun lain 58 ja 63 §:n säännöksiä.

14 §

Hanketoiminta

Ilma-aluksen käyttäjä voi päästökauppa-kaudella 2013—2020 käyttää hanketoiminnasta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä vuosittain enintään 1,5 prosenttia niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-aluksen käyttäjän on palautettava 19 §:n mukaisesti.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää päästökauppa-kaudelta 2012 jäljellä olevaa hankeyksiköiden käyttöoikeutta myös päästökauppa-kaudella 2013—2020 siltä osin kuin hankeyksiköitä on jäänyt kaudella 2012 käyttämättä 19 §:ssä säädetyn velvoitteen täyttämiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto päättää ilma-aluksen käyttäjän hankeyksiköiden käytön enimmäismäärästä ja toimittaa käyttäjäkohtaiset enimmäismäärät komission tarkastettaviksi.

Muilta osin hanketoimintaan sovelletaan päästökauppalaain 7 luvun säännöksiä.

16 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen

Energiavirasto kirjaa viimeistään kunkin vuoden helmikuun 28 päivänä 15 §:ssä tarkoitettussa rekisterissä olevalle ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille tälle kyseisenä vuonna maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän.

Jos ilma-aluksen käyttäjän organisaatiolle

myönnetty lentotoimintalupa tai liikennelupa ei ole enää voimassa tai jos ilma-aluksen käyttäjä on 25 §:n 1 momentin mukaisesti Euroopan komission päätöksellä määrätty toimintakieltoon taikka jos ilma-aluksen käyttäjä lopettaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan, Energiavirasto ei saa luvan peruuttamisen tai toiminnan lopettamisen jälkeen kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille vuosittain kirjattavia lentoliikenteen päästöoikeuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaa Energiavirastolle tässä momentissa mainituista peruutuksista ja määräyksistä.

17 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-aluksen käyttäjälle

Energiavirasto kirjaa vuosittain viimeistään helmikuun 28 päivänä 8 §:n perusteella lasketun määrän lentoliikenteen päästöoikeuksia sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, joka on aloittanut tai aloittaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan lentoliikenteen harjoittamisen 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen eikä ole aikaisemmin hakenut 6 §:ssä tarkoitettuja lentoliikenteen päästöoikeuksia.

18 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa

Ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa uuden ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava vaihdoksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja Energiavirastolle, joka kirjaa 16 §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä vuotta koskevat päästöoikeudet uuden ilma-aluksen käyttäjän rekisterissä olevalle päästöoikeustilille.

19 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia, lentoliikenteen päästöoikeuksia ja hankeyksiköitä sekä näiden poistaminen

Viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30 päivänä kukin ilma-aluksen käyttäjä palauttaa

15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin kustakin ilma-aluksesta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita ja 11 §:n mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen hanketoiminnoista saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä.

Ilma-alusten käyttäjien palauttavat päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt poistetaan rekisterissä Kioton pöytäkirjan ensimmäisen velvoitekauden osalta ainoastaan siltä osin kuin nämä päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt vastaavat Suomen kansallisiin kokonaispäästömääriin sisältyviä päästöjä.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen vuoden 2013 todennettuja kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia on palautettava viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2015.

20 §

Mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen

Edellä 15 §:ssä tarkoitettu rekisteri kirjaa päästöoikeuksia asianomaiselle tilille päästökauppakautta 2013—2020 ja sitä seuraavia päästökauppakausia varten korvaamaan tilillä edelliseltä päästökauppakaudelta olevat päästöoikeudet, joita ei ole käytetty 19 §:n mukaisen palauttamisvelvollisuuden täyttämiseksi.

21 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiavirastolla on oikeus saada valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot ilma-alusten käyttäjiltä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä todentajilta.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Ener-

giavirastolla on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus muualla kuin ilma-aluksen käyttäjän pysyväisluonteeseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Ilma-aluksen käyttäjän on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle tarkastusta varten ne asiakirjat ja tietojärjestelmässään olevat tallenteet sekä järjestettävä pääsy niihin laitteisiin ja laitteistoihin, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvon-
nassa. Tarkastusta toimitettaessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

24 §

Lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksu

Jollei ilma-aluksen käyttäjä 19 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan mennessä palauta edeltävän vuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia, Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä ilma-aluksen käyttäjä maksamaan valtiolle lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun. Maksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnin kohti, jonka osalta ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Ylitysmaksua korotetaan Euroopan yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Ylitysmaksun täytäntöönpanoon sovelletaan päästökauppalaain 69 §:n säännöksiä.

25 §

Toimintakielto

Jos ilma-aluksen käyttäjä ei noudata tämän lain vaatimuksia ja jos vaatimusten noudattamista ei ole pystytty varmistamaan 22—24 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi pyytää Euroopan komissiota päättämään asianomaisen ilma-aluksen käyttäjän määräämisestä toimintakieltoon. Liikenteen turvallisuusviraston on liitettävä pyyntöön seuraavat tiedot:

1) todisteet siitä, ettei ilma-aluksen käyttäjä ole täyttänyt tämän lain mukaisia velvoitteita;

2) yksityiskohtaiset tiedot toteuttamistaan valvontatoimista;

3) perustelut Euroopan talousalueen laajui-
seen toimintakieltoon määrittämiselle; ja

4) ehdotus Euroopan talousalueen laajui-
sen toimintakiellon soveltamisalaksi ja mah-
dollisesti siihen sovellettaviksi ehdoiksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa siitä,
että Euroopan komission päätös saatetaan
Suomessa voimaan.

26 §

Viranomaisten maksulliset suoritteet

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Ener-
giavirastolla on oikeus periä tämän lain mu-
kaisen luvan, ilmoituksen, hyväksymisen tai
muun asian käsittelystä maksu. Energiaviras-
tolla on lisäksi oikeus periä maksu tehtävistä,
jotka koskevat rekisterin tilien ylläpitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista Liiken-
teen turvallisuusviraston maksullisista suori-
teista ja niistä perittävistä maksuista sääde-
tään tarkemmin liikenne- ja viestintäministe-
riön asetuksella sekä Energiaviraston suori-
teista ja niistä perittävistä maksuista työ- ja
elinkeinoministeriön asetuksella noudattaen,
mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992)
säädetään.

27 §

Muutoksenhaku

Todentajan lausuntoon saa vaatia oikaisua

Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 2015

todentajalta siten kuin hallintolaissa sääde-
tään.

Liikenteen turvallisuusviraston ja Energia-
viraston päätökseen sekä oikaisuvaatimuk-
seen annettuun päätökseen saa hakea muu-
tosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten
kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) sää-
detään.

Hallinto-oikeuden päätökseen todentajan
hyväksymisen peruuttamista koskevassa asi-
assa sekä 22 ja 24 §:ssä tarkoitettussa asiassa
saa hakea muutosta valittamalla siten kuin
hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-
oikeuden muuhun päätökseen saa hakea
muutosta valittamalla vain, jos korkein hal-
linto-oikeus myöntää valitusluvan.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuus-
viraston päätöksiä on noudatettava muutok-
senhausta huolimatta, jollei muutoksenhaku-
viranomaisen toisin määrää.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuus-
viraston julkisoikeudellisesta suoritteesta
määräämään maksuun haetaan muutosta siten
kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maalisi-
kuuta 2015. Lain 2 §:n 5 momentti on voi-
massa vuoden 2016 loppuun.

Lain 2 §:n 5 momenttia sovellettaisiin kui-
tenkin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä
koskeviin velvoitteisiin.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voi-
maantuloa annettuun hallintopäätökseen so-
velletaan tämän lain voimaan tullessa voi-
massa olleita säännöksiä.

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*